

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului Bușila Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bușila Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță : 11.12.2014 - 26.07.2016;
2. instanța de apel : 26.08.2016 - 27.10.2016;
3. instanța de recurs ordinar : 04.01.2017 - 28.02.2017;
4. instanța de apel : 06.04.2017 - 28.02.2018;
5. instanța de recurs ordinar : 08.05.2018 - 04.09.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 26 iulie 2016, Bușila Ion a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Bușila Ion, a fost învinuit de faptul că, la 27 mai 2012, aproximativ la ora 14:30, aflându-se în strada din sat. Micăuți, r-nul Strășeni, având intenția cauzării leziunilor corporale lui Malîi Anatolie, fiind împreună cu tatăl său Bușila Sergiu, care era de mai multă vreme în relații ostile cu Malîi Anatolie, intenționat, de comun acord, i-au aplicat ultimului diverse lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului și în regiunea capului, doborându-l la pământ, unde Bușila Ion aflându-se în partea stângă a corpului lui Malîi Anatolie, cu o intensitate și cu o putere mai mare îl lovea cu picioarele în regiunea coastelor, ca urmare ultimul a simțit loviturile cele mai puternice din partea stângă a cutiei

toracice, în rezultatul căruia, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.152 din 10.07.2012, i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fractura coastei 10 pe stânga și comoție cerebrală.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care I. Bușila să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare, pedeapsă ce urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani, în temeiul art.90 Cod penal.

În argumentarea soluției procurorul a invocat că, instanța nu a dat apreciere justă probelor pertinente și concludente, legal administrate în cadrul urmăririi penale, și anume declarațiilor părții vătămate A.Malîi, a martorilor S.Tataru, Gh.Tataru, A.Constantin, I.Taran, I.Taran, P.Palade, Iu.Popa, V.Dolghii, L.Buzatu, cât și probelor scrise - proceselor-verbale de confruntare dintre partea vătămată și martorii, care s-au aflat la fața locului, raportului de expertiză medico-legală nr.152 din 10.07.2012, descifrările convorbirilor telefonice de pe numerele de telefon care aparțin lui I.Bușila și S.Bușila, din care reiese că partea vătămată a fost bătută de către inculpați; instanța incorect a reținut că telefoanele se aflau în raza de acțiune a antenei de la Persecina, faptul dat nu dovedește nemijlocit locul aflării abonaților, fiindcă din convorbirile telefonice înregistrate la orele 13:48, 13:55, 14:00 între I.Bușila și S.Bușila, se atestă faptul că dîșșii s-au înțeles la telefon pentru a se întâlni și a-l maltrata pe A.Malîi; instanța urma a aprecia critic declarațiile inculpatului I.Bușilă, care a declarat că s-ar fi aflat la lacul din s.Micăuți, precum și a martorilor A.Constantin, I.Taran, I.Taran, Gh.Tataru și S.Tataru, pe motiv că aceștia sunt în relații bune cu inculpatul I.Bușila, fiind prietenii acestuia și al tatălui lui;

- partea vătămată, care a solicitat casarea sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei, din motiv că instanța la adoptarea sentinței incorect a aplicat normele de drept material și procedural, nu a ținut cont de prevederile art.93 Cod de procedură penală și nu a dat apreciere probelor administrate în cauză.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, apelurile declarate de procuror și partea vătămată, au fost respinse, ca nefondate.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, prima instanță a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, just ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului I. Bușila de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

Instanța de apel, cercetînd probele administrate la urmărirea penală și analizând circumstanțele cauzei, și anume declarațiile părții vătămate A.Malîi, a martorilor, cât și actele scrise, a considerat că prima instanță corect și întemeiat a adoptat o sentință de achitare în privința lui I.Bușila, deoarece nu s-a dovedit faptul că acesta împreună cu tatăl său S.Bușila i-au cauzat vătămări corporale medii cu

dereglarea sănătății de lungă durată părții vătămate A.Malîi.

Consecvent, instanța de apel, a respins argumentul invocat de partea acuzării, precum că prima instanță incorect și-a motivat soluția de achitare prin faptul că telefoanele se aflau în raza de acțiune a antenei de la Peresecina, ceea ce nu dovedește cu certitudine locul nemijlocit al aflării abonaților, fiind combătut prin declarațiile părții vătămate A.Malîi, care i-a văzut la 27.05.2012, ora 14.30 pe I.Bușila și S.Bușila în s.Micăuți, la locul comiterii faptei, deoarece, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță s-a stabilit faptul că S.Bușila, la 27.05.2012, începând cu ora 09.00 până seara târziu, nu s-a aflat în s.Micăuți, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor I.Taran și I.Taran, iar descifrările telefonice prezentate de acuzare în concordanță cu declarațiile părții vătămate A.Malîi, a martorilor și a inculpatului I.Bușila, date în ședința de judecată, nu demonstrează vinovăția acestuia.

De asemenea, instanța de apel a menționat că toți martorii acuzării, audiați atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu au confirmat acuzarea adusă de procuror inculpatului, dimpotrivă au confirmat anume alibiul inculpatului, or, necătfind la declarațiile părții vătămate, precum că la fața locului se aflau martorii I.Grișciuc, A.Constantin, P.Paladi și Gh.Tataru, care au văzut de la început până la urmă conflictul, nici unul dintre aceștia nu au confirmat afirmațiile părții vătămate, ci dimpotrivă au relatat că în acea zi în general nu l-au văzut pe inculpat, cât și pe tatăl acestuia S.Bușila.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic argumentele părții vătămate, precum că sunt mulți martori care au văzut cum I.Bușila și S.Bușila l-au bătut, de rând ce toți martorii în ședința de judecată au declarat că nu cunosc cine l-a bătut pe acesta, iar martorul V.Dolghii a declarat că l-a văzut în acea zi pe I.Bușila la primărie, după ce a venit grupa operativă, care a fost chemată în legătură cu vătămarea corporală cauzată părții vătămate, iar martorul A.Constantin, la care partea vătămată a făcut trimitere, în ședința de judecată și-a menținut declarațiile date anterior, declarând că la locul incidentului nu i-a văzut pe I.Bușila și S.Bușila.

Astfel, instanța a concluzionat că atât organul de urmărire penală, cât și acuzatorul de stat n-au prezentat probe convingătoare, care să confirme faptul că anume inculpatul I.Bușila a cauzat părții vătămate A.Malîi vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, invocând că instanța a dat apreciere incorectă probelor administrate fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apel, referindu-se la aceleași motive ce sînt redată la pct.3 al prezentei decizii;

- avocatul Gh. Șalari în numele părții vătămate A. Malîi, care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanțele în cadrul examinării probelor prezentate de către partea

acuzării nu a ținut cont de declarațiile părții vătămate, care direct a indicat la persoana ce a comis infracțiunea, și anume la I.Bușila, cât și de raportul de expertiză medico-legală nr.152 din 10.07.2012, care confirmă leziunile corporale cauzate de către inculpatul I.Bușila; - instanțele nu au luat în considerație declarațiile martorilor L.Buzatu, I.Popa, P.Palade și V.Dolghii, care în ziua comiterii faptei l-au văzut pe A.Malîi bătut, cu ochiul vînat, murdar de sînge, umflat la cap, hainele rupte, răsufliînd și vorbind greu, spunînd că are dureri în piept, iar la întrebarea lui V.Dolghii de către cine a fost bătut, acesta a comunicat că de către I.Bușila și S.Bușila, în rest a invocat aceleași motive deduse din apelul procurorului, expuse la pct.3 al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 februarie 2017 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Gavriliță Vitalie și de avocatul Șalari Gheorghe în numele părții vătămate Malîi Anatolie, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a remarcat că instanța de apel, deși a redat în hotărâre declarațiile părții vătămate, a martorilor și actele cauzei, însă ele nu au fost analizate cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, fiind doar constatată aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate, fapt ce contravine prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv în decizia sa.

Instanța de recurs ordinar a constatat că argumentele recurenților referitor la faptul că instanțele de judecată nu au dat o apreciere obiectivă probelor administrate pe caz, și-au găsit confirmare, instanța de apel a dat probelor o apreciere unilaterală și pripit a ajuns la concluzia că inculpatul I.Bușila nu a comis fapta imputată.

Instanța de recurs ordinar a menționat că prevederile art.414 Cod de procedură penală obligă instanța de apel să verifice starea de fapt și de drept, să cerceteze, să aprecieze ori să dea o altă apreciere a probelor, deci să continue judecarea pricinii, inclusiv a fondului cauzei. Prin nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor apelului se consideră că nu s-a realizat o activitate de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 a fost admis apelul procurorului Camerzan Eduard și apelul părții vătămate Malîi Anatolie, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a recunoscut vinovat Bușila Ion Sergiu în temeiul art. 152 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție

prevăzut la art. 60 Cod penal.

8.1. În motivarea soluției, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului Ion Bușila în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

În ședința instanței de apel inculpatul Bușila Ion a declarat că, nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, susține declarațiile depuse anterior și nu are ceva suplimentar de declarat. A menționat că, nu l-a văzut mult timp pe Anatolie Malîi nici până atunci nici după, nu a fost în sat, era la iaz cu prietenii. A fost la iaz de pe 26 mai 2012 spre 27 mai 2012. Partea vătămată a avut conflict cu tatăl său, nu l-a văzut, lovituri nu i-a aplicat. Nu știe cine l-a maltratat, el nu a fost în sat.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de instanțele de judecată, conform materialelor din dosar și probelor scrise cercetate, prezentate instanței de apel, precum și verificarea probelor examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința instanței de apel, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, a considerat, vinovăția inculpatului Bușila Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal se dovedește conform probatoriului prezentat spre cercetare de partea acuzării în procesul de judecată.

Colegiul penal a considerat că, vinovăția inculpatului Bușila Ion în comiterea infracțiunii incriminate a fost demonstrată pe deplin prin ansamblul de probe pertinente și concludente, utile și veridice prezentate de către acuzarea de stat în ședința de judecată, cum sunt : declarațiile părții vătămate Malîi Anatolie, martorilor Tataru Sabina, Tataru Ghenadie, Constantin Anatolie, Taran Ion Constantin, Taran Ion Ion, Buzatu Liubovi, Dolghi Vasili, Popa Iurie, Paladi Petru, cât și :

- procesele verbale de confruntare dintre partea vătămată și martorii care se aflau la fața locului, participanții la confruntare au susținut depozițiile lor inițiale. în susținerea învinuirii aduse inculpatului Bușila Ion;

- descifrările convorbirilor telefonice pe nr. de telefon xxxxx, de la data de 20.05.2012 până la 30.05.2012 prin care s-a stabilit faptul că nr. de telefon xxxxx care după informația operativă îi aparține învinuitului Bușila Sergiu la data de 27 mai 2012, orele 13:48, 13:55, 14:00 în timpul și data când a avut loc săvârșirea infracțiunii, a efectuat apeluri telefonice către nr. de telefon xxxxx care îi aparține învinuitului Bușila Ion, care este fiul lui Bușila Sergiu cu indicarea antenei Peresecina, care confirmă faptul că, în ambii abonați se aflau în s. Micăuți, r. Strășeni;

- raportul de expertiză medico-legală nr.152 din 10 iulie 2012, lui Malîi Anatol i s-a cauzat comoție cerebrală, fractura coastei 10 pe stânga, plaga contuză

a feței și corpului, care s-au format sub acțiunea unui corp contodont, posibil în timpul indicat și se califică ca vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Instanța de apel prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra a constatat dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil că, Bușila Ion, la data de 27 mai 2012 aproximativ pe la orele 14.30, aflându-se în stradă, în s. Micăuți, raionul Strășeni, având intenția cauzării leziunilor corporale lui Malîi Anatolie, fiind împreună cu tatăl său Bușila Sergiu, care era de mai multă vreme în relații ostile cu Anatolie Malîi, intenționat de comun acord cu tatăl său, i-au aplicat lui Malîi Anatolie diverse lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și în regiunea capului doborându-l la pământ, prin urmare Ion Bușila aflându-se în partea stângă a corpului lui Anatolie Malîi cu o intensitate și cu o putere mai mare lovea cu picioarele în regiunea coastelor ultimului. În rezultatul acțiunilor enunțate Anatolie Malîi a simțit loviturile cele mai puternice din partea stângă a cutiei toracice, acestea fiind aplicate de către Ion Bușila, în rezultatul la ce lui Anatolie Malîi i s-a pricinuit fractura coastei 10 pe stânga și comoție cerebrală și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 152 din 10 iulie 2012, se califică ca vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Generalizând cele indicate supra, s-a constatat că, instanța de fond a conchis injust achitarea inculpatului Bușila Ion.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de către instanța de fond la emiterea sentinței de achitare în privința lui Bușila Ion, precum că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or potrivit declarațiilor martorului Dolghi Vasili, ultimul a menționat că, partea vătămată i-a comunicat că Bușila Ion l-a bătut. Faptul că, Malîi Anatolie era bătut au menționat și martorii audiați.

Astfel în urma examinării și cercetării probelor administrate în mod legal, Colegiul penal a reținut dovedită vinovăția inculpatului Bușila Ion în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Nerecunoașterea vinei de către inculpatul Bușila Ion în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acțiunile sale nu pot fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Colegiul penal a considerat întemeiat apelul procurorului și al părții vătămate, deoarece în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care coroborează și demonstrează pe deplin vinovăția lui Bușila Ion în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, în urma examinării și cercetării probelor administrate în mod legal, instanța de apel a reținut dovedită vinovăția inculpatului Bușila Ion în săvârșirea

infracțiunii incriminate. Totodată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată circumstanțele descrise în învinuirea înaintată și-au găsit confirmare, prin probele materiale, documentele ridicate și examinate.

Instanța de apel a reținut că, infracțiunea a fost săvârșită în anul 2012 de inculpatul Bușila Ion, care se încadrează prin prisma art. 16 Cod penal în categoria celor mai puțin grave.

Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a menționat că conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, în speță, infracțiunea a fost comisă în anul 2012 și până la 28 februarie 2018 s-au scurs 5 ani.

Reținând temeiurile legale enunțate supra, instanța de apel a constatat că, procesul penal în privința lui Bușila Ion urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 5 ani.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar în termen la data de 19 aprilie 2018 de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului Bușila Ion, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută integral sentința primei instanțe în privința inculpatului.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- sentința primei instanțe este legală, întemeiată și motivată, instanța de fond just ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului Ion Bușila de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta;

- cercetând probele administrate la urmărirea penală și analizând circumstanțele cauzei, și anume declarațiile părții vătămate Anatolie Malfi, a martorilor, cât și actele scrise, recurentul consideră că, prima instanță corect și întemeiat a adoptat o sentință de achitare în privința lui Ion Bușila, deoarece nu s-a dovedit faptul că, acesta împreună cu tatăl său Serghei Bușila i-au cauzat vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată părții vătămate Anatolie Malfi;

- recurentul consideră, că instanța de apel, nefondat a respins argumentul invocat de partea apărării și concluziile primei instanțe care corect și-a motivat soluția de achitare prin faptul că telefoanele ce se aflau în raza de acțiune a antenei de la Persecina, nu dovedește cu certitudine locul nemijlocit al aflării abonaților, acest fapt fiind combătut prin declarațiile învinuitului Ion Bușila și a martorilor audiați pe cauza dată;

- astfel consideră recurentul că declarațiile părții vătămate Anatolie Malîi, care confirmă că i-a văzut la 27 mai 2012, ora 14.30 pe Ion Bușila și Sergiu Bușila în s. Micăuți, la locul comiterii faptei, urmează a fi apreciate critic deoarece, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță s-a stabilit faptul că, Sergiu Bușila, la 27 mai 2012, începând cu ora 09:00 și până seara târziu, nu s-a aflat în s. Micăuți, fapt confirmat prin declarațiile martorilor I.Taran și I.Taran, iar descifrările telefonice prezentate de acuzare în concordanță cu declarațiile părții vătămate Anatolie Malîi, a martorilor și inculpatului Ion Bușila, date în ședința de judecată, nu demonstrează vinovăția acestuia;

- de asemenea, instanța de apel a ignorat faptul că, toți martorii acuzării, audiați atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu au confirmat acuzarea adusă de procuror inculpatului, dimpotrivă au confirmat anume alibiul inculpatului, ori, necătând la declarațiile părții vătămate, precum că, la fața locului se aflau martorii I. Grișciuc, A. Constantin, P. Paladi și Gh. Tataru, care au văzut de la început și până la urmă conflictul, nici unul dintre aceștia, nu au confirmat afirmațiile părții vătămate, ci dimpotrivă au relatat că, în acea zi în general nu i-au văzut pe inculpat și pe tatăl acestuia, Sergiu Bușila;

- instanța de apel urma să aprecieze critic argumentele părții vătămate, precum că, sunt mulți martori care au văzut cum Ion Bușila și Sergiu Bușila l-au bătut, pe când toți martorii în ședința de judecată au declarat că, nu cunosc cine l-a bătut pe acesta, iar martorul V. Dolghii a declarat că, l-a văzut în acea zi pe Ion Bușila la primărie, după ce a venit grupa operativă, care a fost chemată în legătură cu vătămarea corporală cauzată părții vătămate, iar martorul A. Constantin, la care partea vătămată a făcut trimitere, în ședința de judecată și-a menținut declarațiile date anterior, declarând că, la locul incidentului nu i-a văzut pe Ion Bușila și Sergiu Bușila;

- instanța de fond a concluzionat corect că, atât organul de urmărire penală, cât și acuzatorul de stat n-au prezentat probe convingătoare, care să confirme faptul că, anume inculpatul Ion Bușila a cauzat părții vătămate Anatolie Malîi vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată;

- în instanța de apel, acuzarea nu a adus careva probe noi care ar fi răsturnat probatoriu care a stat la baza achitării lui Ion Bușila prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 iulie 2016 și menținută în vigoare prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, care a respins apelurile declarate de procuror și partea vătămată ca nefondate;

- astfel achitarea inițială a lui Ion Bușila de către instanța de fond și de apel a avut loc după audierea nemijlocită a martorilor pe dosar și anume: Taran Ion Constantin, Taran Ion Ion, Tataru Ghenadie, Constantin Anatolie, Buzatu Liubovi, Dolghi Vasile, Popa Iurie, Paladi Petru. Aceste instanțe au considerat că mărturiile și înscrisurile aflate la dosar nu sunt suficiente pentru a stabili vinovăția lui Ion Bușila;

- recurentul consideră că decizia instanței de apel din 28 februarie 2018 pronunțată fără audierea martorilor este una ilegală deoarece, ea contravine cerințelor unui proces echitabil. Prin urmare, în speță, a fost încălcat art. 6 §1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (Practica Curții Europene a Drepturilor Omului Hotărârea din 29 octombrie 2013 în Cauza Hogeia împotriva României (Cererea nr. 31.912/04);

- mai mult ca atât, deși este de competența instanței de apel să aprecieze diversele informații obținute, precum și relevanța celor pe care inculpatul dorește să le prezinte, este la fel de adevărat că inculpatul a fost găsit vinovat doar pe baza aceluiași mărturii care au determinat primele instanțe să îl achite. În aceste condiții, omisiunea audierii martorilor de către Curtea de Apel înainte de a-l declara vinovat pe Ion Bușila a limitat semnificativ dreptul la apărare (Destrehem împotriva Franței, nr. 56.651/00, pct. 45, 18 mai 2004).

10. Procurorul a depus referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca nefiind îndeplinite cerințele după formă și conținut.

11. Judecând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele motive.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, nu invocă nici un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din textul recursului reiese că recurentul critică și nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor și prevederile art. 6 CEDO, potrivit căruia s-a încălcat dreptul la un proces echitabil - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului ordinar declarat.

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a stabilit cu certitudine toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, a tras concluzia corectă și întemeiat a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Bușila Ion a fost recunoscut vinovat în temeiul art.152 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție.

Instanța de recurs ordinar reține că instanța de apel, just a reținut că vinovăția inculpatului Bușila Ion de comiterea infracțiunii imputate, a fost dovedită prin

cumulul de probe cercetate în instanța de apel, analizate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit recursului înaintat de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului, acesta solicită menținerea sentinței de achitare în privința lui Bușila Ion, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel au fost prezentate suficiente probe concludente, pertinente și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția lui Bușila Ion în comiterea infracțiunii incriminate și anume: declarațiile părții vătămate Malîi Anatolie date în apel, care a susținut declarațiile date anterior la urmărirea penală, în procesul confruntării cu învinuitul, în instanța de fond și a confirmat că *”la data respectivă anume Bușila Ion l-a lovit cu pumnii și cu picioarele, apoi s-a alăturat și tatăl acestuia Bușila Serghei, în rezultat și-a pierdut cunoștința. Nu a putut identifica care mai tare lovea în el”*, (f. d. 66-67, vol. II; f. d. 80, vol. III; f.d.172, vol. III; f. d. 187, vol. III), confirmate și de către martorul Dolghii Vasile, care în instanța de apel, susținând declarațiile date anterior, a menționat că *„... la acordarea ajutorului părții vătămate, ultimul a menționat că, Bușila și fiul acestuia l-a bătut. A fost adus la el acasă bătut tare. A anunțat poliția. l-a acordat ajutor, l-a spălat și i-a pus gheață pe față. Capul era umflat. Partea vătămată a menționat că a fost bătut de Bușila Ion și Serghei..., ...la poartă a venit Malîi Anatol, care se afla în stare gravă, fiind bătut. Din discuție am înțeles că a fost bătut de Bușila Serghei și fiul acestuia Bușila Ion în sectorul „grădinița” ...Scandalul din spusele lui a început între Malîi Anatol și Bușila Serghei, care l-a chemat în ajutor pe Bușila Ion, ce se afla la terasa din sat... Ambii l-au bătut pe Malîi Anatol pînă și-a pierdut cunoștința...”* (f.d.83-84, vol. II; f. d. 78, vol. III).

Colegiul penal lărgit respinge ca nefondat argumentul recurentului privind încălcarea de către instanța de apel a art.6 CEDO, motivînd, că n-au fost audiați toți martorii și anume: Taran Ion C., Taran Ion I., Tataru Ghenadie, Constantin Anatolie, Buzatu Liubovi, Popa Iurie, Paladi Petru, instanța de apel, punînd la baza hotărîrii de condamnare aceleași probe ce au fost puse la baza sentinței de achitare, or, la caz nu se constată careva încălcări a dreptului inculpatului la un proces echitabil, reținînd, că cazurile Hogeia împotriva României și Destrehem împotriva Franței, invocate de apărare, nu sunt aplicabile speței date, decizia instanței de apel fiind corect motivată în acest sens, motivare care Colegiul penal lărgit și-o însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Colegiul reține, că instanța de apel a cercetat și a dat apreciere declarațiilor martorilor menționați în cumul cu alte probe pertinente. Totodată, nici unul din acești martori nu sunt martori oculari a celor întîmplate: a) Tataru Ghenadie, Constantin Anatolie, Buzatu Liubovi, Popa Iurie, au declarat, că l-au văzut pe partea vătămată deja bătut, declarații, care și-au găsit reflectare și au fost apreciate

în decizia instanței de apel (f. d. 194, vol. III); b) martorul Paladi Petru din auzite cunoaște că Malîi a fost bătut (f. d. 192, vol. III), declarațiile acestora au fost apreciate în cumul cu alte probe puse la baza deciziei de condamnare a inculpatului Bușila Ion.

Instanța de apel a dat aprecierea cuvenită probelor prezente la dosar, punând întemeiat la baza deciziei de condamnare declarațiile părții vătămate Malîi Anatolie date în instanța de apel sub jurământ, fiind preîntîmpinat de răspundere penală, conform art.311 și 312 Cod penal, care sunt concludente, pertinente și neschimbate pe tot parcursul procesului penal și care se confirmă prin declarațiile martorului Dolghii Vasile, raportul de expertiză medico-legală nr.152 din 10 iulie 2012, conform căruia lui „*Malîi Anatol i s-a cauzat comoție cerebrală, fractură coastei 10 pe stînga, plaga contuză a feței și corpului, care s-au format sub acțiunea unui corp contodont, posibil în timpul indicat și se califică ca vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată*” (f.d.133, vol.I), descifrările convorbirilor telefonice pe nr.de telefon xxxxx, de la data de 20.05.2012 pînă la 30.05.2012, prin care s-a stabilit faptul că nr. de telefon xxxxx care după informația operativă îi aparține învinuitului Bușila Sergiu la data de 27 mai 2012, orele 13:48, 13:55, 14:00 în timpul și data când a avut loc săvârșirea infracțiunii, a efectuat apeluri telefonice către nr. de telefon xxxxx care îi aparține învinuitului Bușila Ion, care este fiul lui Bușila Sergiu cu indicarea antenei Persecina, care confirmă faptul că, în ambii abonați se aflau în s. Micăuți, r. Strășeni, fiind irelevante la caz declarațiile martorilor Taran Ion Ion și Taran Ion Constantin, și întemeiat apreciate critic declarațiile inculpatului, precum că el nu l-a lovit pe partea vătămată, deoarece nu se afla la fața locului în momentul indicat, și în acest sens, *Colegiul penal lărgit* respinge argumentul recurentului precum că inculpatul nu a fost la fața locului, nu i-a aplicat careva lovituri părții vătămate Malîi Anatolie, pe motiv că nu se afla în ziua respectivă în sat.Micăuți.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit raportînd temeuriile invocate de recurent în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei în partea criticată de inculpatul Bușila Ion, deoarece argumentele expuse în recursul depus au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor relevante invocate inclusiv în prezentul recurs instanța de apel s-a pronunțat clar în decizia atacată. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 6 CEDO.

Raportînd motivele invocate în recurs la materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit reține că argumentele invocate de recurent nu își găsesc confirmare în speța dată, motiv pentru care le va respinge ca neîntemeiate.

În privința criticilor recurentului, prin care acesta manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit atestă că nu sunt întemeiate, or, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, dat fiind că întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării reciproce dintre ele.

Însă, cu referire la faptul dacă aprecierea probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs explică recurentului că la etapa judecării recursului ordinar nu se analizează de instanță conținutul mijloacelor de probă, nu se dă o nouă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită apreciere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice invocate de recurent, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțe, corectitudinea condamnării inculpatului Bușila Ion de învinuirea imputată acesteia.

Totodată, pe aceiași linie de considerente se specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal lărgit, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de casare a sentinței de achitare, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al relevanței, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Bușila Ion a săvârșit infracțiunea nominalizată în circumstanțele descrise în actul de sesizare a instanței.

În desfășurarea acestei idei, instanța de recurs ordinar specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la pronunțarea unei noi hotărâri prin care Bușila Ion a fost recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal din motivul intervenirii termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, prevăzut de art.60 Cod penal.

Astfel, hotărârea atacată nu este afectată de erori de drept și lipsesc careva motive ce ar servi drept temei pentru rejudecarea cauzei în ordine de recurs, cu referire la confirmarea vinovăției inculpatului.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare recursul depus de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului Bușila Ion urmează a fi respins ca inadmisibil.

12. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului Bușila Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Bușila Ion Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 octombrie 2018.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor